

כַּשֶּׁמֶת עַל רַבִּי נַחֲמָן מֵאֶרֶם

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסר, זצ"ל

וַיִּקְהַל

מתוך ספר לקוטי הלכות

וַיִּמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בַּחֲכָמָה וּבִתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה (לה,לא)

שָׁהִם בחינת הארבעה מחין, כמבאר בהתורה "חיים נצחיים" (לקוטי מוהר"ן ב' - סימן ע"ב). נמצא שקורא המח הרביעי 'כל מלאכה', כי שם עקר המלאכה והאמנות של האדם בזה העולם, כי כלל המחין הם שלשה שהם: חכמה בינה דעת, אך לפעמים נקראים ארבעה מחין מחמת שהדעת כלול משתים - שהם בחינת חסדים וגבורות. ואלו המחין מבארים בפסוק הנ"ל: **וַאֲמַלֵּא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בַּחֲכָמָה וּבִתְבוּנָה** - שהם חכמה ובינה, **וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה** - וזה בחינת מוח הדעת שכלול משתים, שזהו בחינת 'ובדעת', שהוא בחינת החסדים שבדעת, שהם בחינת דעת סתם, כי הם עקר הדעת, 'ובכל מלאכה' זה בחינת המח הרביעי שהוא מוח הגבורות שבדעת, שהוא בחינת ובכל מלאכה, כי שם עקר האמנות והמלאכה של כל אדם.

כִּי זה ידוע שעקר אהיות הסטרא אחרא, הוא בבחינת גבורות ודינים, ועל-כן שם, בבחינת מוח הגבורות שם נאחזים המחשבות זרות של הסטרא אחרא ששם עקר הברור ששם עקר המלחמה, ועל-כן נקראים **ובכל מלאכה**, כי שם עקר המלאכה והאמנות של האדם, להזהיר במחשבתו לנקותה ולטהרה מפסלות. כמו הבעל מלאכה שמוכר ומטהר את הכלי וחותך ומנסר סביב הכלי כל המותרות והפסלות כדי להוציא כלי למעשהו, כמו כן צריכין לזכר את המחשבה ולגרש המותרות והפסלות שבמחשבה, כדי שיהיה כלי מוכן לקבל נפש רוח ונשמה דקדשה וכו' כמו שמבקשין על זה בכמה תפלות. (הלכות תפילין ו' - אות ל"ג)

וַיַּעֲשׂוּ כָל-חֻכְמַי לֵב בַּעֲשֵׂי הַמְּלָאכָה, אֶת-הַמִּשְׁכָּן (לוח)

מִשָּׁה התחיל לדבר מעשית הארון תחלה. ובצלאל עשה להפך, המשכן תחלה, כי אמר: כלים שאני עושה היכן אכניסם וכו'; כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות נה.).

כִּי משה, שהוא צדיק הדור, צריך להמשיך ההמתקה מקדש קדשים מבחינת הארון תחלה, כי אי אפשר להמתיק דינים כאלה ולגלות העלמות והסתרות כאלה, כי אם עלידי השכל העליון הכולל, שהוא בחינת קדש קדשים, בחינת לוחות האבן שהיו

מנחים בארון שעמד שם בבית קדש קדשים. ומשם ממשיך שכל לכל הנזלים אליו לגלות ההעלמה.

כִּי צריכין שכל עליון וגבה ועמק מאד לגלות עצם ההעלמה שבעולם, שהתפשט הבעל דבר בליכר והעלים האמת מן העולם, שזה השכל הוא בחינת אבן שתיה, בחינת קדש קדשים (כמובא בלקוטי מוהר"ן ס"א, עיין שם). וזה בחינת כל מעשי המושכן ובית-המקדש שהכל בשביל לגלות ההעלמה, לגלות אלקותו יתברך.

עַל-כֵּן נצטוו על מלאכת המושכן אחר מעשה העגל, כי כל מעשה העגל היה על-ידי פגם אמונת חכמים, על-ידי הערב רב שהתקנאו במשה ואהרן והרגו את חור ורצו להרג את אהרן עד שהביאו את ישראל לידי עבודה זרה. וכשראה משה גדל ההעלמה הזאת שיש פח להבעל דבר להעלים האמת בליכר, שאחר יציאת מצרים וקריעת ים-סוף ומתן תורה באותות ומופתים נוראים וגדולים כאלה, אף-על-פי-כן יתגברו הרשעים והחולקים בליכר עד שהעלימו האמת בליכר, אז על-ידי רבוי תפלותיו פעל, שצוה ה' יתברך על מלאכת המושכן - שעקר קדשתו נמשך מלוחות האבן, מקדש קדשים, דהיינו שזכה להמשיך המתקה הנ"ל מבחינת קדש קדשים, להמתיק כל הדינים הקשים שבעולם, שעל-ידי זה הוציא מההעלם אל הגלוי וגלה אלקותו יתברך בעולם, והמשיך עצות ונפלאות לכל אדם.

אָבֵל תלמידים הנזלים אליו, בשמקבלים זה השכל וצריכים לגלותו בעולם, צריכים לבנות בגוונים וחדרים הרבה ולעשות כלים הרבה, עד שיכניסו זה השכל בעולם.

עַל-כֵּן בצלאל - שהוא בחינת התלמיד של משה, שעסק במעשה המושכן, הכרח לעשות משכן תחלה ואחר-כך כלים, כי הכרח לעלות מתחת לעלם, להלביש בתחלה השכל בבחינת משכן, ואחר-כך לעשות את הארון שהוא בחינת השכל הכולל שמאיר בבית קדש קדשים.

סיפור השבוע

סדר הנסיעה של רבנו ז"ל לארץ-ישראל (כב)

עַשׂ ... וגדל עצם הסכנות, שהיה להם בחזירתם, אי אפשר לספר, כי היו על הספינה הזו של מלחמה, שהיתה מלאה ישמעאלים, והם היו רק שני יהודים לבד, ודרך הישמעאלים, בפרט אנשי מלחמה, לתפס יהודים ולמכרם במרחקים לעבדים.

עַשׂ והיה לרבנו זכרוננו לברכה פחד גדול מזה, ואמר, שהתחיל לחשב בעצמו: מה יעשה, אם יוליכו אותו לאיזה מקום על הים, שאין שם יהודי, וימכרו אותו שם, ומי ידע מזה, והיה לו צער גדול, איך יוכל לקים שם את מצוות התורה, והתחיל לחשב בדעתו בענין זה, עד שזכה שבא על השגה, שיוכל לעבד את השם יתברך אפלו בשלא יוכל, חס ושלום, לקים המצוות.

עַשׂ כי השיג את העבודה של אבות העולם, שהיה להם קדם מתורתו, שקימו כל המצוות, אף-על-פי שלא עשו את המצוות כפשוטן, כמו יעקב אבינו, שקים מצות תפלין על-ידי המקלות אשר פצל, כידוע (והור בראשית קס"ב), וכיצא בזה, עד שהשיג איך לקים את כל המצוות בדרך זה ... (והמשך מעבר לדף)

כִּי אי אפשר להכניס זה השכל בעולם, כי אם על-ידי הקדמות רבות שהם בבחינת עשית המושכן, כי כל מעשה המושכן ובית-המקדש, כל חדריו וכליו הם בחינת שכל גבה משכל, שכל לפנים משכל, עד בחינת קדש קדשים ששם לוחות האבן, שמשם ממשיך הצדיק ההמתקה, לגלות ההעלמה כנ"ל. אבל אי אפשר להאיר זה השכל בעולם כי אם על-ידי הקדמות רבות, שהם בחינת עשית המושכן תחלה ואחר-כך הארון, ששם לוחות האבן. (הלכות שחיטה ד', אותיות ז-ח)

גדול ה' ולא יודעים כלום!

סיפור השבוע

(המשך הסיפור)

זראות באב"י הנחל

= שמחה ורקודים (חלק א) =

... כשיהיה אנוס שם במקום שימכרו אותו, חס ושלום, ותקף כשזכה להשגה זו, עזרו השם יתברך, ובאה הספינה והגיעה אור לארבעה-עשר בניסן לכתך גדול, שעומד על אי הים, ושם עיר גדולה לאלקים, ושמה ראדיש(כ), והכירו, שזה עיר של ישראל, והיה להם שמחה גדולה, כי יוכלו לקנות כאן מצות לפסח וארבע כוסות, אך זה לא עלה על דעתם, שהקפיטן והישמעאלים יניחו אותם לכנס לעיר הזאת, כי ראו והבינו, שהישמעאלים רוצים לתפסם ולגזלם, ואפשר ימכרו אותם בעצמם וכנ"ל.

... ובבקר, שהוא ערב-פסח, נסע הקפיטן עם כמה ישמעאלים על הספינה הקטנה לתוך העיר, ובאו לפניו ובקשו ממנו לחם לאכל, ודברו עמו ברמיזה, והשיב להם ברמיזה והודיעם, שיש כאן יהודים ויכולים אתם לקנות לכם לחם; והשם יתברך ברחמיו, אשר בידו לב מלכים ושרים, הסיר לבו ובלבל דעתו, עד שיצא מפיו בלי ישוב-הדעת, ואמר, שיקח אחד מהם כדי לקנות לחם עבורם.

... ונסע מיד עמו האיש של רבנו זכרנו לברכה, ובא אל העיר, והלך אחריו אחד מהישמעאלים שלו לשמרו שלא ירח. ודרך הליכתו לעיר היה גם-כן סכנה גדולה, כי אז היה שעת מלחמה גדולה, ובקל היו יכולים לתפסו, שהוא אחד מהמרגלים, כי נכר בו שאינו ממדינתם, כי-אם ממדינה רחוקה מאד.

... אך בחסדי השם עבר על כל שומרי השערים, ולא עשו לו מאומה, עד שבא אל החכם הכולל, וספר לו מה שארע להם, ושהם נלכדו בספינה של מלחמה, אך הוא בעצמו לא ידע מה לספר, כי הם בעצמן לא ידעו כונת הקפיטן, מה הוא רוצה לעשות עמהם, אך בדרך כלל ספר לו, שהם כמעט בשביה חס ושלום, והם בסכנה; ואצלו היתה השעה הזאת גדולה כמו כמה שעות, והחכם היה מתאווה לשמע ספורי מעשיות מהמלחמות וכיוצא, ואמר לו בכל פעם: לא תפחד.

עלי באר פיה. חגגי והקימני, ומעפר דלותי ומעצם שפלותי תרוממני. ויקים מקרא שכתוב, אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה. והירידה יהיה תכלית העליה. חוס וחמל עלי, ושלח ישועתך ותתמכני בימין צדקך, ותסעדני בעוצם חמלתך. ותהיה תמיד עמי.

ותתן לי כח ושכל לאחוז בך תמיד, ואל תניחני לפול חס ושלום לעולם. ויקים מקרא שכתוב, כי יפול לא יוטל כי ה' סומך ידו. (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה ו')

משיבת נפש

עקר גדלותו של הקדוש-ברוך-הוא שגם הרחוקים ממנו יתברך מאד מאד גם הם יתקרבו לעבודתו ויבואו נתיקו ונתעלה שמו יתברך למעלה ולמטה. על פן אין לאדם ליאש עצמו מלהתקרב לעבודת השם מחמת שנתרחק מאד מהשם יתברך על-ידי חטאיו המרבים אף שהרבה לעשות רע חס-ושלום. כי אירבא ממנו דייקא יתעלה וישתבח ויתגדל כבודו יתברך ביותר כנ"ל. אבל עקר התקרבות הרחוקים להשם יתברך הוא על-ידי צדיקי הדור: (לקוטי מוה"ר א' - תורה י')

נהנה מהעלון? מעריך את תורתו של רבי נחמן?

אנו צריכים מספר נדיבי לב, להוראת קבע חודשית, כדי להמשיך ולהוציא עלון צבעוני ומושקע, לשמח נפשות ולקרב לבבות! תזכה למצוות ... לפרטים: 052.7146196

שבת שלום

... לאחד שבא להפריד ממנו כדי לשוב לביתו, ר' ישראל אמר: "אבל אל תשכח את השמחה! וברוך-השם יש לנו במה לשמח, יש לנו רבי כזה!" ונראה שצריך התגברות לזכר כל הזמן השמחה הזאת. (ט"ז אב תשנ"ד - ביתר)

ר' ישראל דבר פעם באריכות מחשיבות מעלת השמחה, והפליג ועשה תנועות נוראות בגלל הסבל שרבנו סובל בשבילנו, ואמר: "מה שהוא סובל..." (במפליג), אך הוסיף: "ואשרינו, הכל לטובה, שעל-ידי-זה שום אחד מיישראל לא ילך לאבוד. הוא מתקן אותנו, חולים כאלו שכל הרופאים מיאשים לרפואתו".

אמר: "אנחנו לא מהעולם הזה, רק מהעולם הבא. בכל דבור, רבנו משים כל העולם הזה בתוך העולם הבא, אנחנו פה מנין, יש פה כל העולם, מה זה העולם? זה רבנו".

גם אמר באותו יום: "העקר הוא השמחה, נחמן ונתן שוחקים מפל העולם - שני אנשים".

"הענין לא רק לדבר, העקר להאמין".

"אין אפשר לישן כשיש לקוטי מוה"ר בעולם?".

"רבנו מחיה האמונה והתורה שלנו".

גם דבר מהרב מסאווראן שאמר לאודל בת רבנו, שאתם אומרים וכי' וענתה בחיוב, שמשוה רבנו הביא את התורה לעולם, ואביה הביא את קיום התורה לעולם, שזה יותר גבוה.

עצות ותפילות

התחזקות, א'

מי שרוצה לשוב להשם יתברך צריך להיות בקי בהלכה מאד, שלא יפיל ולא ירחק אותו שום דבר בעולם בין בעליה ובין בירידה, ובכל מה שיעבר עליו יחזק את עצמו [שקורין: "דערהאלטיזיר"] ויקים: "אם אספ שמים שם אתה, ואציעה שאול הנך", שגם בשאול-תחתיות יכולין לקרב את עצמו להשם יתברך, כי גם שם הוא יתברך נמצא, בבחינת "ואציעה שאול הנך" (לקוטי מוה"ר, סימן ו'; ועיין תשובה, אות י')

... ועורני ה' אלקי להיות תקיף ואמיץ וחזק בעבודתך תמיד. ואל תניחני לפול חס ושלום לעולם. אל תשליכני מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממני. וחכני להיות עייל ונפיק. ואזכה להיות בקי בהלכה בקי ברצוא בקי בשוב. בקי בעייל בקי בנפיק. ובכל מקום אוכל למצוא אותך בין בעליה בין בירידה. כמו שכתוב, אם אספ שמים שם אתה ואצעה שאול הנך. ואזכה לאחוז בך ולהתדבק בך תמיד. ויקים בי מקרא שכתוב, אני לדודי ודודי לי.

אנא ה' יהמו ויכמרו מעיך ורחמך וחנינותיך עלי, ויעלה ויבא זכרונך לפניך לטובה, ורחם עלי ברחמך הרבים, ואל תניחני ואל תשני להשתקע חס ושלום באלו המקומות הנמוכים והשפלים אשר באתי עד הנה. "אל תעזבני ה' אלקי ואל תרחק ממני. אל תבלעני מצולה ואל תאטר